

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра прикладної економіки,
підприємництва та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Вагонова О.Г. _____

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Підприємництво»

Галузь знань D4 Публічне управління
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування
Статус обов'язкова
Загальний обсяг 4,5 кредитів ECTS (135 годин)
Форма підсумкового контролю Іспит
Термін викладання 7-й семест*р (13 та 14 чверть)
Мова викладання..... Українська

Викладачі: Шаповал В.А., Ащеулова О.М.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Підприємництво» освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / НТУ «Дніпровська політехніка», каф. ПЕППУ. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 17 с.

Розробники:

Шаповал Вадим Анатолійович – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління;

Ащеулова Олександра Миколаївна – доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням НМК спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (протокол №1 від 28.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) освітніми компонентами. Зокрема, до навчальної дисципліни С4 «Підприємництво» віднесено такі програмні результати навчання:

РНс17	Уміти здійснювати планування місцевого економічного розвитку в сучасних умовах, використовуючи ефективні технології зі створення сталого майбутнього у громадах.
РНс20	Уміти аналізувати у професійній діяльності проблеми та ситуації у взаємовідносинах «влада-бізнес» для їх оптимального розв'язання.

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей аналізування та планування підприємницької діяльності для прийняття виважених рішень в сфері публічного управління на засадах сталого та інклюзивного розвитку територіальних громад.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РНс17	РНс17.1-С4	Вміти аналізувати сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва як виду людської діяльності, необхідної для забезпечення розвитку територіальних громад
	РНс17.2-С4	Враховувати логіку розробки та реалізації підприємницького проекту в професійних рішеннях в сфері публічного управління.
	РНс17.3-С4	Вміти аналізувати теоретичні підходи визначення сутності та методів оподаткування підприємницької діяльності, функцій податків в економічній системі держави
	РНс17.4-С4	Аналізувати концептуальні засади побудови податкової політики держави
РНс20	РНс20.1-С4	Аналізувати взаємозв'язки елементів зовнішнього та внутрішнього середовищ суб'єкту підприємницької діяльності в динаміці суспільних змін.
	РНс20.2-С4	Розуміти зміст та особливості механізмів застосування податків за основними критеріальними ознаками
	РНс20.3-С4	Визначати складові системи адміністрування податків в Україні, сутність та характеристики її елементів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Б1 Економічна теорія	Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства; Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
Б11 Державне та регіональне управління	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
Б13 Регіональна економіка	Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.
Б14 Управління проектами та програмами в публічній сфері	Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.
Ф2 Сталий розвиток	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.
Ф4 Управління персоналом	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	67	26	41	6	61
практичні	68	26	42	6	62
РАЗОМ	135	52	83	12	123

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	67
РНс17.1-С4	1. Сутність та розвиток підприємництва як виду діяльності в контексті розвитку територіальних громад. Формальне визначення та ознаки підприємництва. Свободи та принципи підприємницької діяльності. Види підприємництва.	11

	Еволюція поглядів на підприємництво. Соціально-економічна значущість та негативні ефекти підприємництва.	
PHc20.1-C4	2. Підприємець та підприємницьке середовище в динаміці суспільних змін. Зовнішнє оточення бізнесу. Технологічні уклади як базис підприємницької ініціативи. Внутрішнє середовище суб'єкту підприємницької діяльності. Підприємець як особистість та суб'єкт розвитку територіальних громад.	11
PHc17.2-C4	3. Особливості розробки та реалізації підприємницьких проєктів. Генерування бізнес-ідеї. Бізнес-моделювання. Бізнес-планування. Підприємницькі ризики.	12
PHc17.3-C4	4. Економічна сутність та функції податків Еволюція, економічна сутність податків і обов'язкових платежів. Функції податків в економічній системі держави. Основні елементи податку. Податки як метод державного регулювання соціально-економічного розвитку суспільства.	8
PHc20.2-C4	5. Класифікація податків і зборів Види податків за основними критеріальними ознаками. Характеристики систем прямого і непрямого оподаткування. Загальнодержавні і місцеві податки і збори: еволюція, значення для розвитку держави і територіальних громад.	8
PHc17.4-C4	6. Податкова система і податкова політика держави Сутність та принципи побудови податкової системи. Концептуальні засади побудови податкової політики держави. Подвійне оподаткування: сутність, форми, методи усунення	8
PHc20.3-C4	7. Адміністрування податків і зборів Система адміністрування податків: сутність та характеристика елементів. Суб'єкти податкових відносин, їх повноваження, права та обов'язки	9
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	68
PHc17.1-C4	1. Аналіз результатів підприємницької діяльності, їх результатів та впливу на сталий та інклюзивний розвиток суспільства.	11
PHc20.1-C4	Аналіз змісту та взаємозв'язку елементів середовища суб'єкту підприємницької діяльності на рівні територіальної громади. Чинник особистості підприємця.	12
PHc17.2-C4	3. Ідентифікація підприємницьких ризиків на рівні територіальної громади та визначення способів управління ними.	12
PHc17.3-C4	4. Узагальнення економічної сутності, функцій та основних елементів податків і зборів як механізму державного регулювання соціально-економічного розвитку суспільства	8
PHc20.2-C4	5. Аналіз класифікаційних ознак податків і зборів	8
PHc17.4-C4	6. Ідентифікація складових податкової системи і податкової політики України	8
PHc20.3-C4	7. Аналіз складових процесу адміністрування податків і зборів в Україні	9
Разом		135

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами 6-го кваліфікаційного рівня НРК під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту за бажанням студента
практичні	індивідуальні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання тестів або індивідуальне завдання за самостійною роботою. Практичні заняття оцінюються якістю виконання завдань за темами.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення;

m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Комплексні контрольні роботи та/або індивідуальні завдання оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<p>– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <p>– збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>– спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<p>– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>– спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>– формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>– організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>– здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>
2. Назарова Г. В. Креативна економіка та менеджмент : навчальний посібник [Електронний ресурс] / Г. В. Назарова, Ю. В. Сотнікова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 160 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/l_1601_77646353.pdf
3. Соціальне підприємництво: посібник для викладачів курсу / за наук. редакцією к.е.н. А. О. Корнецького – К. : Фамільна друкарня Huss, 2019. — 160 с. URL: <https://www.prostir.ua/?library=sotsialne-pidpryjemnytstvo-posibnyk-dlya-vykladachiv-kursu>
4. Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. : / О.В. Усатенко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 74 с.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон від 16.07.99 р. № 996-XIV/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/996-14>
6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Інструкція від 30.11.1999 р. № 291/ Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ; Мінфін України від 07.02.2013 № 73 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13>

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI// Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Додаткові

1. Shyshkova N., Ashcheulova O., Blishchuk K., Kozak I., Anisimova L., Povoroznyk M. (2022) Evaluation of the Business Model of Introducing High Technology into the Solidarity Economy Economic Affairs, Vol. 67, No. 05, pp. 961-970. (видання індексується SCOPUS). DOI: 10.46852/0424-2513.5.2022.31 DOI: 10.46852/0424-2513.5.2022.31

2. Цифрове виробництво як драйвер трансформації бізнес-процесів підприємств / О. Вагонова, С. Тютченко, В. Шаповал, Ю. Літвінов, Л. Павленко. Агросвіт. № 02 (2025). DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.2.34>

3. Трансформація бізнесу через управління змінами та ресурсами в контексті сталого розвитку з мінімізацією ризиків / О. Г. Вагонова, Н. М. Романюк, В. А. Шаповал, Є. В. Терехов, М. С. Гаржа. Агросвіт. № 19 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.19.28>

4. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Стратегічне управління стартапами в контексті місцевого економічного розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023 №2 (82). 176-185. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.176>

5. Ащеулова, О.М., Гарькава, В.Ф., Іваненко, Р.О., Циганенко, О.В. (2023). Аналіз концепцій напрямів цифрової трансформації економіки. Академічні візії, (16). DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7688416>

6. Зрибнєва, І.П., Супруненко, С.А., Іваненко, Р.О., & Ащеулова, О.М. (2023). Економічні та правові аспекти трансферу технологій в Україні: результати, проблеми, перспективи. Академічні візії, (18). DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7794827>

7. Ащеулова, О. М., Донець, Д. М., & Остропольська, Є. В. (2023). Залучення інвестицій у повоєнну відбудову України: можливості та виклики. Академічні візії, (25). DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.7.3>

8. A.Bessonova, M.Bieloborodova, L.Bezuhla, A.Kulinska, O.Ashcheulova. (2024). Personnel potential of industrial enterprises: formation and management. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, (3). 163 – 170. (видання індексується SCOPUS). DOI: 10.33271/nvngu/2024-3/163

9. Андрієшина О.О., Шаповал В.А. Роздрібна торгівля в умовах цифровізації суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2022. №2 (78). С. 92-103. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/78.092>

10. Терехов Є. В., Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Ресурсний менеджмент індустріальних регіонів (Resource management of industrial regions). Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №2 (74). С. 145-153. Режим доступу: DOI:

<https://doi.org/10.33271/ebdut/74.145>, https://ev.nmu.org.ua/docs/2021/2/EV20212_145-153.pdf

11. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І., Висоцький С. В. Моделювання бізнесу виробничого підприємства як підгрунтя проєктів забезпечення конкурентної позиції. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 199-205. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-33)

12. Людський чинник в процесі стратегічного управління розвитком об'єднаних територіальних громад / В.А. Шаповал, О.Г. Вагонова, С.М. Ісіков // *Держава та регіони. Серія: Державне управління*, 2019, №3 (67). С.171-176. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-3-31>

13. Шаповал В.А., Літвінов Ю.І. Узгодження економічних інтересів територіальної громади та місцевого гірничодобувного бізнесу // *Науковий журнал Економічний вісник Національного гірничого університету*, 2019. №4 (68). С. 164-176. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/68.164>

14. Вагонова О.Г., Романюк Н.М., Ащеулова О.М., Горпинич О.В., Сорока І.В. (2024). Бізнес-проєкти як інструмент досягнення стратегічних цілей комерційних підприємств в умовах ризиків. *ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД* (19) URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/4707/4747>

15. Усатенко О.В. Помилки у веденні бухгалтерського обліку: наслідки та відповідальність для головного бухгалтера / О.В. Усатенко // *Ефективна економіка*. - 2020. - № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_20

16. Усатенко О.В., Макурін А.А. Взаємодія системи управлінської звітності з прийняттям управлінських рішень: причинно-наслідкові зв'язки в обліку стартапів. *Accounting & Finance/Oblik i Finansi*. 2019. №2(84). С.54 – 60. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-2\(84\)-54-60](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-2(84)-54-60)

17. Стратегія підприємницького використання відновлених земель: міжнародний досвід економічного розвитку місцевих громад / В.А. Шаповал, Т.М. Мормуль // *Економічний вісник Національного гірничого університету*. – Дніпро: ДВНЗ «НГУ», 2018. – №1(61). – С. 181-193 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/1/EV20181_181-193.pdf

18. Математичні моделі і методи прийняття рішень для сталого розвитку: навч. посіб. / О.В. Трифонова, Л.В. Тимошенко, С.А. Ус – М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 240 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/165392>

19. Novachenko, T. V., Bielska, T. V., Afonin, E. A., Lashkina, M. H., Kozhemiakina, O. M., & Diachenko, N. P. (2020). Use of information technology to increase economic efficiency and credibility in public administration in the context of digitization. *International Journal of Economics and Business Administration*, 8(1), 374-382. URL: <https://www.um.edu.mt/library/oar/handle/123456789/54639>

20. Афонін Е., Мартинов А. Українське диво: від депресії до соціального оптимізму. Київ : Видавничий дім Києво-Могилянської академії, 2019. 296 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/520/view/1764> (https://duikt.edu.ua/uploads/l_1764_73166720.pdf)

21. Чи існує ідеальний керівник? Іцхак Адізес та PAEI теорія менеджменту. ер.13. подкасту “Майже Вчасно”. URL: <https://podcasts.nv.ua/episode/27737.html>
22. Kritikos, Alexander (2022) : Personality and Entrepreneurship, GLO Discussion Paper, No. 1137, Global Labor Organization (GLO), Essen. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/261794/1/GLO-DP-1137.pdf>
23. Walker, Ben (2022)/ Six Personality Traits Of Successful Entrepreneurs. URL: <https://www.forbes.com/councils/theyec/2020/05/11/six-personality-traits-of-successful-entrepreneurs/>
24. Role of personality traits for entrepreneurial intentions of young entrepreneurs: A case study of higher education institution. Cao Yuanyuan, Muhammad Mujtaba Asad, Lu Wang, Aisha Naz, Norah Almusharraf. Front. Psychol., 03 October 2022. Sec. Educational Psychology. Volume 13 – 2022. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1010412>
25. Personality Traits of Entrepreneurs:A Review of Recent Literature. Sari Pekkala Kerr, William R. Kerr, Tina Xu. Harvard Business School. 2017. URL: https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/18-047_b0074a64-5428-479b-8c83-16f2a0e97eb6.pdf
26. Entrepreneur Personality: Traits and Characteristics for Success. November 21, 2023. URL: <https://robertsmith.com/blog/entrepreneur-personality/>
27. What Makes Up the Personality of a Successful Entrepreneur? September 29, 2020. URL: <https://www.hoganassessments.com/blog/what-makes-up-the-personality-of-a-successful-entrepreneur/>
28. The relationship between entrepreneurial personality patterns linked to risk, innovation and gender across industrial sectors. Wolfgang Hagenauer & Harald T. Zipko. Scientific Reports volume 14, Article number: 20864 (2024). URL: <https://www.nature.com/articles/s41598-024-71794-5> DOI <https://doi.org/10.1038/s41598-024-71794-5>
29. The Four Managerial Roles - Adizes' PAEI Model. URL: <https://www.businessballs.com/leading-teams/paei-model/>

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Державна податкова служба статистики України <https://tax.gov.ua/>
3. Дослідження Європейської Бізнес Асоціація: 10 регулярних досліджень: Індекс інвестиційної привабливості, Митний індекс, Податковий індекс, Судовий індекс, Інфраструктурний індекс, Індекс настроїв малого бізнесу, Бізнес під час війни, Легкість ведення бізнесу в регіонах, Прогнози бізнесу. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika/>
4. Кон'юнктурні опитування Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/nbusurvey>
5. Публікації Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua/publications>
6. Публікації Всесвітнього Економічного Форуму (Давос, Швейцарія). URL: <https://www.weforum.org/publications/>

7. Інформаційні та звітні дані акціонерних товариств. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/>
8. Матеріали Статистичної служби Європейського союзу. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>
9. Інформаційні та аналітичні матеріали Світового банку в Україні. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
10. Матеріали Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/index.htm>
11. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/>
12. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
13. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
14. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
15. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
16. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
17. IP офіс. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) . URL: <https://nipo.gov.ua/>
18. Дія. Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Підприємництво»
підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування»
спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Розробники:
Шаповал Вадим Анатолійович
Ащеулова Олександра Миколаївна

У редакції авторів

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19.